

Kijkje in de wereld tussen illusie en werkelijkheid

GABY VAN DER ZEE
ZWIJNDRECHT

Waar kom je terecht als je in een verdwijnkist van een goochelaar stapt? Het publiek krijgt tijdens de voorstelling *Vielfalt van theatermaker Jakob Ahlbom de kans om een kijkje te nemen in deze beklemmende schemerwereld tussen illusie en werkelijkheid.*

Niets is wát het lijkt en alles en iedereen blijkt een dubbele bodem te hebben. Personages lijken in het niets te verdwijnen om, wanneer je het het minst verwacht, vanuit de meest vreemde plekken weer op te duiken.

In zijn voorstelling *Vielfalt* weet Ahlbom (1971, Zweden) het publiek aan de stoel gekluisterd te houden en ontnemt hij het ieder richtingsgevoel op het terrein van 'illusie' en 'werkelijkheid'. Door toneel, acrobatiek, illusionisme, mime, muziek, dans en slapstick te versmelten tot een vloeiend verhaal wordt de kijker meegezogen in een fysieke en visuele draaikolk.

Er wordt in de voorstelling nauwelijks gesproken, de bewegingen vertellen het verhaal. Ahlbom: „Ik maak beeldend theater, houd me bezig met de vraag hoe je ervaringen of gevoelens in beweging kan vertalen. Ik ga uit van wat ik wil vertellen en dan kijk ik wat ik daarvoor nodig heb. Als dat tekst is, dan gebruik ik dat. Het is dan uit noodzaak geboren en niet iets dat vooraf gepland was. Het is van belang dat alles in evenwicht is.”

Zijn fascinatie voor goochelen in

combinatie met zijn interesse in psychologie vormde de basis voor deze voorstelling. Hoewel het goochelen centraal staat, benadrukt Ahlbom dat het zeker geen goochelshow is.

Het verhaal gaat over een man die opzoek is naar de liefde en verdoemd raakt in de wereld van een goochelaar. De surrealistische wereld waarin hij terecht komt, biedt een kijkje in de binnenwereld van de goochelaar. Illusie en desillusie gaan er hand in hand.

Wat zegt deze thematiek over de theatermaker zelf? „In het dagelijks leven ben ik heel nuchter, niet gelovig of spiritueel of zo,” legt Ahlbom uit. „Maar ik fantaseer graag en psychologie interesseert me. Ik kijk graag verder dan wat er op het eerste gezicht te zien is.”

De scène waarin een van de spelers op spectaculaire wijze verdwijnt tussen de leuning van een bank is direct ontsproten aan één van zijn fantasieën over het menselijk onvermogen. „Soms bevind je je ergens in een ongemakkelijke situatie,” geeft Ahlbom als voorbeeld. „Het zou toch geweldig zijn als je op zo'n moment zomaar tussen de zitting en de leuning van een bank zou kunnen verdwijnen?”

De humor maakt het beklemmende, unheimische gevoel dat je als kijker bekruipt draagbaar. Maar humor is niet het doel, benadrukt Ahlbom: „Ik ben altijd opzoek naar de perfecte golfbeweging waarin humor, drama en melancholie samengaan. Ik vind het dramatische en claustrofobische gevoel het belangrijkste.”

De eindregie is van Jeroen van

AD 30-01-'08

Carrière

Top Naeff-prijs

Jakob Ahlbom volgde de Mimeopleiding aan de Amsterdams Hogeschool voor Kunsten, waar hij in 1998 afstudeerde. In datzelfde jaar ontving hij als meest veelbelovende student de Top Naeff-prijs. Sinds die tijd heeft hij vier eigen producties op zijn naam staan, waarvan *Vielfalt* (2006) de meest recente is. Daarnaast werkte Ahlbom mee aan verschillende producties van onder andere Orkater, Alex d'Electrique en Roy Peters en had hij in 2006 een bijrol in de film *Ober* van Alex van Warmerdam. Na de première van *Vielfalt* en het volgende succes ging de voorstelling op reprise door Nederland. Ahlbom: „Dit succes is een keerpunt voor mij.”

■ **Gratis kaarten voor de voorstelling** *Vielfalt* van Jakob Ahlbom op zaterdag 9 februari worden beschikbaar gesteld door Theater De Uitstek in Zwijndrecht en deze krant. Het gaat om vijf keer twee vrijkaarten. Wie in aanmerking wil komen voor de gratis kaarten, kan vandaag tussen 14.00 uur en 16.00 uur bellen met theater De Uitstek, tel. 078-6194333. Het theater bepaalt wie de winnaars zijn.

den Berg, met wiens samenwerking Ahlbom bijzonder blij is: „Het is een kwestie van vertrouwen. Hij kent mijn stijl en is ongelofelijk goed in wat hij doet. Daar wil ik niet op inbreken.”

■ **Jakob Ahlbom - *Vielfalt*, zaterdag 9 februari, 20.15 uur, De Uitstek, Norderstedtplein 10, Zwijndrecht. Toegang: €14/€12,50. www.jakopahlbom.nl**